INFORME 2022 SINDICATURA DE GREUGES

Maria Antònia Manassero Síndica de Greuges

Sumari

- 1. INTRODUCCIÓ
- 2. ACTUACIONS FETES
 - 2.1. Actuacions externes
 - 2.2. Actuacions internes
- 3. DADES ESTADÍSTIQUES
- 4. CASOS PER CENTRE
- 5. CASOS I RECOMANACIONS
 - 5.1. Casos i recomanacions de la família acadèmica
 - 5.2. Casos i recomanacions de la família de vida universitària
 - 5.3. Casos i recomanacions de la família laboral
 - 5.4. Casos i recomanacions de la família administrativa
 - 5.5. Casos i recomanacions de la família econòmica
 - 6. REFLEXIONS FINALS

ANNEX I. Resum dels casos

1. INTRODUCCIÓ

L'informe de la Sindicatura de Greuges que es presenta aquí correspon a l'any 2022, el setè del mandat actual, en aquest cas en funcions, ja que començà el 16 de febrer de 2016 i el nomenament de Síndic és per cinc anys i resta en funcions fins que sigui elegit un altre Síndic.

D'acord amb l'article 81, apartat 5 lletra e), dels Estatuts vigents, i amb l'article 3, lletra e), del Reglament de la Sindicatura (FOU 176, de 14 d'abril de 2000), és funció del Síndic de Greuges: «Presentar al Claustre una memòria anual sobre les seves actuacions, incloent-hi els suggeriments, les propostes i les advertències que se'n derivin».

En exercici, doncs, d'aquesta funció, i en compliment del que és en realitat un «deure» estatutari, present aquest informe, que manté el mateix format i estructura que els anteriors, tant els que es varen presentar els anys 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021 com els presentats per la meva antecessora, la doctora Joana M. Petrus, i pretenc igualment convidar la comunitat universitària a reflexionar sobre el funcionament del servei públic que donam en unes condicions que, en alguns moments, no estan exemptes d'entrebancs i de dificultats.

L'informe s'estructura en sis apartats, que abasten les principals activitats externes i internes, l'estadística dels casos atesos, la seva distribució per centres, les grans línies temàtiques, les principals recomanacions i unes breus reflexions finals.

Com en altres informes, se'n pot consultar una versió més extensa a la nostra pàgina web, que inclou l'annex en què es detallen els assumptes dels casos i algunes de les recomanacions i informes que hi corresponen, sempre que això sigui possible i no es vulneri el compromís de confidencialitat i no es puguin identificar les persones, centres, etc., implicats.

2. ACTUACIONS FETES

2.1. Actuacions externes

a) Jornada Tècnica de la CEDU. Aquest any 2022 es va poder fer a la Universitat d'Alcalá, que era l'encarregada d'organitzar la jornada tècnica des d'abans de la pandèmia. Per primera vegada, la jornada tècnica va tenir un doble vessant: per als defensors i adjunts i per al personal d'administració i serveis assignat a les sindicatures. Els temes de treball en cadascun eren:

Defensorías Universitarias: Conferencia, debate y puesta en común

«Medidas efectivas de acceso de personas con discapacidad en el PDI»

Moderador: Sr. Gonzalo Pérez Suárez

Defensor Universitari de la Universitat d'Alcalá

«Hacia un sistema de educación universitaria inclusivo: desarrollo profesional pleno para las personas con discapacidad»

Gregorio Saravia Méndez

Delegación de Derechos Humanos y para la Convención, CERMI (Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad)

«Discapacidad y acceso a los cuerpos docentes universitarios: la articulación de la cuota de reserva de empleo público»

María Fernanda Moretón Sanz

Defensora Universitària de la UNED

Personal d'administració i serveis

«Tácticas y técnicas en la recepción de quejas en las defensorías»

Juan Antonio Martínez Rojas

Universitat d'Alcalá

Moderadors:

Jesús Alpuente Hermosilla

Defensor universitari adjunt de la Universitat d'Alcalá

María Jesús Pérez Lobón

Secretària de la Defensoria Universitària de la Universitat d'Alcalá

b) Aquest any la Xarxa de Defensors Universitaris del Grup 9 va organitzar la trobada anual de forma mixta: una part dels membres del Grup assistiren presencialment a la Universitat de La Rioja i l'altra part hi assistiren mitjançant videoconferència. Aquesta trobada va tenir lloc els dies 6 i 7 de juliol de 2022. Els temes de treball varen ser:

Sessió 1. El desarrollo de la Ley 3/2022, de 24 de febrero, de Convivencia Universitaria. Inmaculada Lizasoain Iris (Defensora Universitària de l'UPNA): presentació de la sessió Francisco Baena Villodres (Defensor Universitari de la UJAEN): Acuerdos de las Defensorías Andaluzas sobre la Ley de Convivencia Universitaria.

Ágata Sanz Hermida (Defensora Universitària de la UCLM): Medios alternativos a las sanciones.

Iñigo Urrutia Libarona (Aldezle de la UPB/EHU): Análisis de las sanciones previstas en la ley

Sessió 2. Imposibilidad de realización por parte del estudiantado de pruebas de evaluación como consecuencia de situaciones sobrevenidas

Teresa Cascudo García-Villaraco (Defensora Universitària de la UR) i Santiago Salamanca Miño (Defensor Universitari de la UEX): presentació de la sessió

En aquesta reunió es va acordar fer un escrit, semblant al de les sindicatures d'Andalusia, sobre el paper de les sindicatures en el desenvolupament de la Llei de convivència universitària.

c) XIII Trobada de Síndics de Greuges, Defensors i Mediadors Universitaris de la Xarxa Vives organitzada per la Universitat de Lleida. Com que aquesta trobada es va ajornar per la pandèmia, es va reprendre de manera presencial i la responsable va ser, com en el cas de la jornada tècnica, la Universitat que l'havia d'organitzar abans de la pandèmia. La trobada va tenir lloc els dies 7 i 8 de juliol de 2022. Els temes de treball eren:

Taula d'experiències compartides: «L'impacte de les resolucions de les diverses sindicatures: la Sindicatura de Greuges de Catalunya, les sindicatures municipals i les sindicatures i defensories universitàries».

Amb la participació del Síndic de Greuges de Catalunya i la Síndica de Greuges municipal de Lleida

Taula rodona: «L'impacte de les resolucions dels síndics de greuges, defensors i mediadors en la presa de decisions de les universitats».

Introducció a càrrec de Lluís Caballol i Angelats, Síndic de Greuges de la Universitat de Barcelona.

d) XXIV Encuentro Estatal de Defensores Universitarios. En aquest cas, la trobada estatal i l'assemblea de la CEDU es varen fer presencialment a la Universitat de Santiago de Compostel·la els dies 28, 29 i 30 de setembre de 2022.

Els temes que es varen tractar a la trobada eren els següents:

Sessió I: ponència: Análisis del estado de aplicación de la Ley de Convivencia Universitaria

Moderador: Sr. Francisco Baena Villodres. Defensor Universitari de l'UJA.

Ponents: Sr. Emilio Olías Ruiz. Defensor Universitari de la UC3M. Sra. Ana María Rodríguez Tirado. Defensora Universitària de la UCA. Sr. Rafael Valeriano Orden Jiménez. Defensor Universitari de la UCM.

Sessió II: ponència: Salud mental en el ámbito universitario

Moderador: Sr. Lluís Caballol i Angelats. Síndic de Greuges de la UB.

Ponents: Sra. Cristina Larroy García. Directora de la Clínica Universitaria de Psicología de la UCM.

Sra. Ana López Durán. Coordinadora de la Unidad de Atención Psicológica de la USC.

Sessió III: ponència: Evolución de la figura del Defensor Universitario y su plasmación en la Ley del Sistema Universitario Español (LOSU)

Moderador: Sr. Vicent Josep Sorrenti Costa. Defensor Universitari de la UIV.

Ponents: Sr. Andrés Boix Palop. Professor titular de Dret Administratiu de la UV. Sra. Alba Nogueira López. Catedràtica de Dret Administratiu de la USC. Sr. Iñigo Urrutia Libarona. *Aldezle* de la UPB/EHU.

Sessió IV: ponència: Derechos laborales del PDI al inicio de su carrera profesional

Ponents: Sr. Santiago Salamanca Miño. Defensor Universitari de la UEX. Sr. Enrique Delgado Huertos. Adjunt per al professorat de la Sindicatura de la UVA. Sr. Ángel Antonio Rodríguez Sevillano. Defensor Universitari de la UPM.

Conferència: «Condiciones del defensor universitario», a càrrec del Sr. Ángel Gabilondo Pujol, Defensor del Poble (https://cedu.es/revista-rued/)

Vàrem tenir el plaer de comptar amb el Sr. Ángel Gabilondo en la seva doble vessant de Defensor del Poble i membre de la comunitat universitària com a catedràtic i antic Rector de la UAM. S'ha inclòs l'enllaç a la conferència que va impartir i que està publicada a la *Revista Rued* (revista oficial de la CEDU), pel seu interès general per a la comunitat universitària.

El dia 30 de setembre i aprofitant, com sempre, la trobada, es va fer l'assemblea anual de la CEDU, on es varen presentar tant l'informe anual de la presidenta com l'estat de comptes i d'activitats de la Secretaria de la Comissió Executiva. Es varen aprovar un seguit d'acords referits a les actuacions de la CEDU sobre diferents lleis, així com les actes de les assemblees anteriors (extraordinària i ordinària).

També es va acordar dur a terme la XXV Trobada de la CEDU i la XVI Assemblea a la Universitat de Las Palmas de Gran Canaria.

2.2. Actuacions internes

Aquestes actuacions externes s'han dut a terme de manera simultània amb les necessàries actuacions internes, les quals, com altres anys, han consistit

fonamentalment a atendre, estudiar i resoldre els casos presentats; mantenir reunions amb els representants dels diferents estaments universitaris que ho havien sol·licitat i amb aquells amb els quals ha estat necessari contactar en funció dels casos presentats; elaborar la part corresponent a la Sindicatura de Greuges de la Memòria acadèmica 2021-22 i també l'informe de 2022.

Aquestes activitats no haurien estat possibles sense l'ajut inestimable de diverses persones, especialment les dues que han continuat donant suport a la Sindicatura. En primer lloc, la senyora Susana Llaveria Vitòria, qui, com a responsable administrativa de la Sindicatura, ha fet una tasca encomiable en el procés de tramitació, suport i custòdia dels expedients dels casos, així com en l'estructuració de la base de dades de la Sindicatura i en l'adaptació a les noves utilitats i programes de gestió acadèmica implantats.

La Sindicatura ha continuat comptant amb l'assessorament jurídic de la doctora Sílvia Feliu Álvarez de Sotomayor, professora de Dret Públic, que ha aportat a molts dels casos un acurat punt de vista jurídic, a més del suport jurídic aportat per l'Assessoria Jurídica de la UIB.

Sense aquestes persones i d'altres que han aportat informació i suport per poder respondre als diferents casos, com ara Campus Digital, la tasca de la Sindicatura de Greuges seria més difícil. En tots els casos, cal donar les gràcies a totes les persones a qui s'ha adreçat la Sindicatura en compliment de les seves funcions, pel seu suport i ajut en la tasca que duu a terme.

Susana Llaveria Vitòria Responsable administrativa de la Sindicatura de Greuges

Sílvia Feliu Álvarez de Sotomayor Assessora de la Sindicatura de Greuges

Entre les actuacions internes, cal destacar l'actualització contínua i el manteniment de la pàgina web, que es duu a terme amb l'assessorament del DIRCOM, en aplicació de les directrius establertes per la UIB. Igualment s'ha continuat condicionant l'espai de la Sindicatura de Greuges a Son Lledó.

Finalment, en aquest epígraf d'actuacions, fem referència a l'execució pressupostària de despesa d'aquest centre. El pressupost executat en data de 30 de desembre ha estat de 2.933,16 euros, que equivalen al 58,66 per cent del pressupost anual. Enguany s'ha gastat un 17,5 per cent més del pressupost que l'any 2021. Malgrat això, una part de les trobades i reunions no s'han pogut fer de manera presencial i algunes de les que s'han fet han estat en línia. Per tant, només s'ha gastat una part del pressupost que altres anys s'havia emprat per a viatges i assistència a trobades.

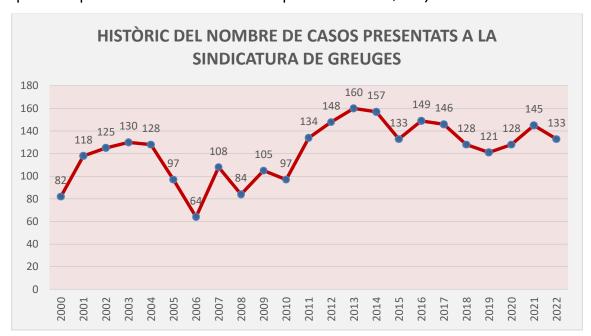
	Concepte	Ingressos	Despeses
Saldo inicial		5.000,00	
Reunions i conferències			395,00
Dietes			998,38
Locomoció			574,14
Ordinari no inventariable			99,32
	TOTALS	5.000,00	2.066,84
Saldo final		2.933,16	

3. DADES ESTADÍSTIQUES

Com altres anys, l'apartat que resumeix estadísticament l'activitat que la comunitat universitària ha registrat a la Sindicatura ha estat elaborat manualment a partir d'un document d'Excel.

Les dades recopilades fins ara ens permeten d'oferir una evolució històrica dels casos que s'han presentat a la Sindicatura des que va ser creada, l'any 2000.

Atenent el nombre de casos totals presentats, cal destacar l'augment que s'ha registrat des de l'any 2010 a l'any 2022. Malgrat això, la xifra ha disminuït respecte a la de l'any anterior (de 145 casos a 133), però és més elevada que la dels anys 2018, 2019 i 2020. Cal seguir dient que el nombre de casos registrats es manté relativament constant els darrers anys.

El 2022, la Sindicatura ha registrat 133 casos, que són 12 menys que el 2021, això suposa una disminució d'un 8,27 per cent. Així mateix, hi ha hagut una distribució mensual que presenta diferències respecte de la de l'any 2021, que cal comentar.

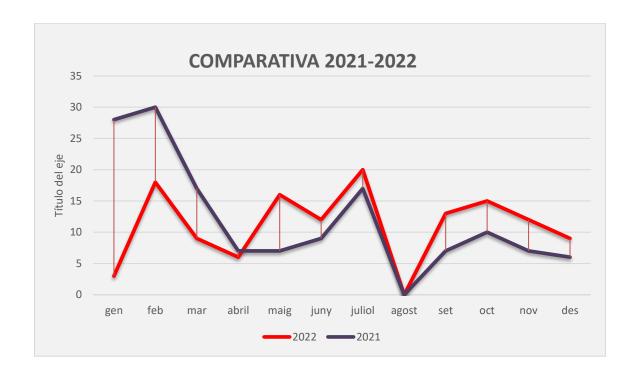
Els mesos en què s'han presentat més casos, en comparació amb l'any 2021, són maig, juny, juliol, setembre, octubre, novembre i desembre; minven les xifres de gener, febrer

i març i les d'abril són pràcticament iguals que les de 2021; les de maig pugen, però les que pugen especialment són les de juny i juliol, així com les de setembre, octubre i novembre i, en menor mesura, les de desembre. A diferència del que va succeir l'any 2021, els casos dels mesos de gener i febrer minven, però els de juny i juliol també estan relacionats amb els períodes d'avaluació, tant la complementària com l'extraordinària, així com amb el compliment i els sistemes d'avaluació de les guies docents. De totes maneres, malgrat que el nombre de casos no augmenti aquest any 2022, els casos dels mesos de juliol i octubre estan marcats pel període d'avaluació pel que fa al mes de juliol i pels processos de reconeixement de crèdits pel que fa al mes d'octubre.

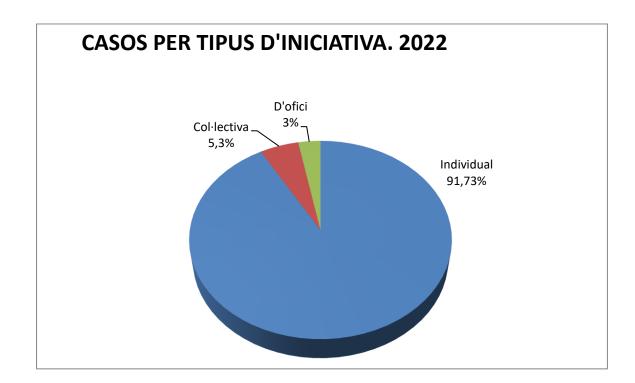

Això a banda, en comparar l'any 2022 amb el 2021, es fa palesa la disminució del nombre de casos al febrer i, especialment, al gener, que és quan comença i acaba el període d'avaluació complementària i també el d'avaluació extraordinària, així com hi

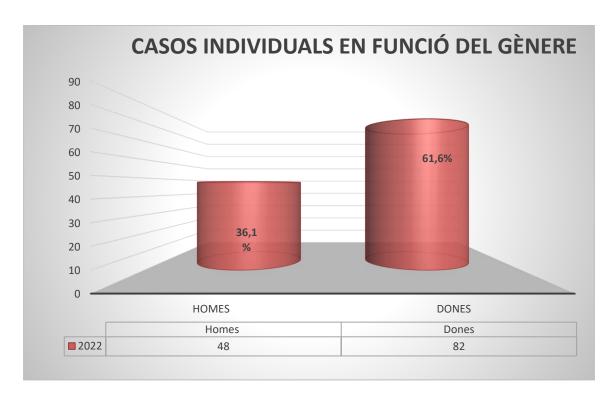

ha un augment significatiu dels casos als mesos d'abril, maig, juny i, especialment, juliol, en comparació amb el mateix mes de l'any 2021; en aquest sentit, sembla que els problemes principals apareixen, aquest any, durant el període d'avaluació del segon semestre. D'altra banda, respecte a l'any 2021, es dona un augment de casos als mesos de setembre, octubre i novembre, així com un lleuger augment al mes de desembre. Malgrat això, el mes d'octubre té un nombre de casos important, relacionat amb el reconeixement de crèdits. Cal dir que aquestes variacions estan molt influïdes per la tipologia dels casos que es presenten a la Sindicatura, tal com es podrà veure en analitzar-ne les famílies.

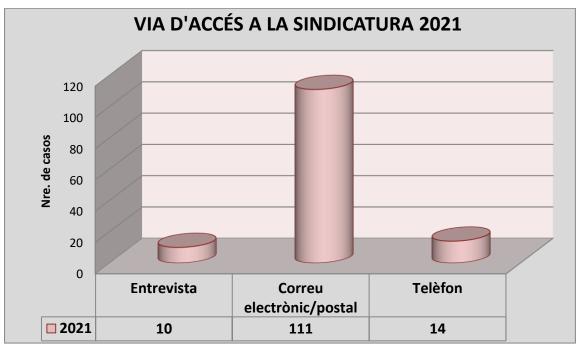
L'any 2022, com l'any anterior, la majoria dels casos que s'han presentat a la Sindicatura han estat individuals i ha augmentat un 4,2 per cent el seu percentatge respecte a l'any 2021. Els casos presentats de manera col·lectiva han estat un 5,3 per cent, xifra que suposa una minva del 0,9 per cent respecte a l'any 2021. Un 3 per cent els ha obert d'ofici la Sindicatura, la qual cosa ha suposat una disminució d'un 4 per cent respecte de l'any 2021. Tal com ha succeït anys enrere, majorment hom s'ha adreçat a la Sindicatura de manera individual.

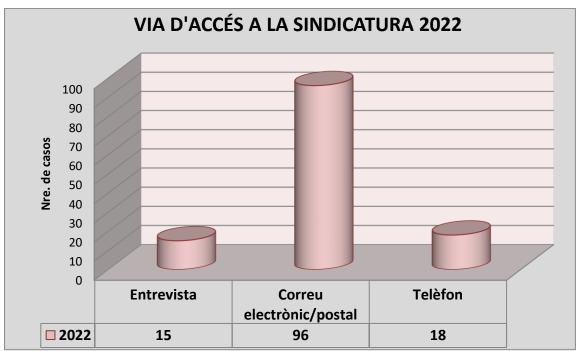

El 2022 el 61,6 per cent dels casos individuals han estat registrats per dones, i la resta (36,1 per cent), per homes. Això suposa un augment d'un 7,9 per cent del nombre de dones que s'han adreçat a la Sindicatura respecte de l'any 2021 i, a la vegada, una disminució de quasi un 10 per cent dels homes. El 2022 ha tornat a canviar la tendència respecte a l'any 2021, ja que ha augmentat el nombre de dones que s'adreçaren a la Sindicatura.

El 2022 la via més habitual d'accedir a la Sindicatura, en comparació amb el 2021, ha continuat sent el correu electrònic. Aquest any hi ha hagut una petita minva de 5 casos respecte a l'any 2021. Com s'ha fet palès aquests darrers anys, la posada en marxa, l'any 2015, del formulari en línia ha fet canviar la via d'accés a la Sindicatura. Respecte de l'any 2021, l'entrevista ha augmentat en 5 casos, així com la via telefònica per adreçar-

se a la Sindicatura, que ha passat de 14 a 18 contactes, seguint la mateixa tendència de l'any 2021 respecte a 2020.

Segons el tipus de col·lectiu al qual pertanyen les persones que han presentat els casos, trobam que enguany ha disminuït, en termes percentuals, l'ús per part dels alumnes, que ha passat del 61 per cent de l'any 2021 al 47 per cent de 2022. Aquesta ha estat la minva més significativa de l'any 2022, amb una disminució del 14 per cent. La resta de col·lectius es manté en percentatges bastant semblants als de 2021. Malgrat això, hi ha hagut variacions l'any 2022 respecte a l'any 2021. En el cas dels externs a la UIB però que estan afectats per alguna de les seves actuacions, ha suposat l'11 per cent de l'activitat de la Sindicatura, enfront del 7 per cent de l'any 2021. Les consultes dels síndics han passat d'un 13 per cent l'any 2021 a un 17 per cent l'any 2022, això suposa un augment del 4 per cent. El col·lectiu del PDI ha tingut un augment percentual del 4 per cent: ha passat d'un 15 per cent l'any 2021 a un 19 per cent l'any 2022. En el cas del PAS, ha tingut un augment del 2 per cent, i ha passat del 4 per cent de l'any 2021 al 6 per cent de l'any 2022.

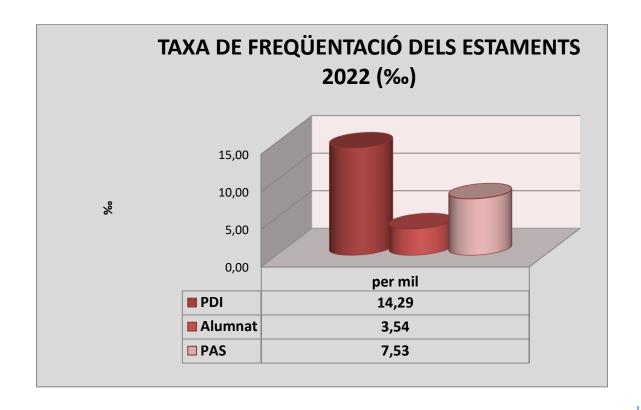
Sabem d'altres anys que, si únicament analitzam la distribució dels casos en valors absoluts, contribuïm a refermar la percepció errònia que el Síndic de Greuges és el Síndic d'Estudiants.

Per això, si expressam els valors absoluts com a fracció en milers del nombre total de persones de cada estament, obtindrem un indicador més acurat a l'hora de valorar quin col·lectiu freqüenta més la Sindicatura.

Observant la taxa de freqüentació, comprovam que el PDI és el col·lectiu que més fa servir la Sindicatura, amb un 14,29 per mil, enfront del 7,53 per mil del PAS i només el 3,54 per mil dels estudiants. Per tant, es manté la tendència d'anys anteriors: el col·lectiu que més empra la Sindicatura és el PDI, amb un augment de l'1,92 per mil en la presentació de casos l'any 2022. La taxa de freqüentació dels alumnes ha disminuït respecte a l'any 2021, i ha passat del 4,47 per mil al 3,54 per mil. En el cas del PAS, el 2022 ha augmentat un 0,77 per mil respecte de 2021.

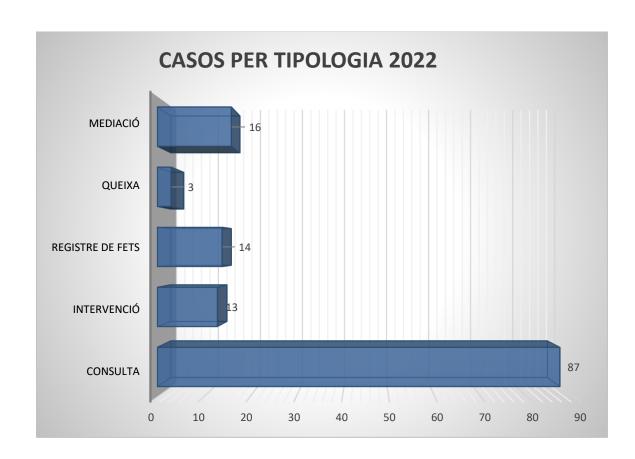

Si ens fixam ara en el tipus de casos que els usuaris han presentat, es torna a veure clarament que l'any 2022 un 65,41 per cent han estat consultes que es resolen al moment o en un temps breu i sense recomanació o informe escrit, malgrat que en molts de casos es dona una resposta escrita i fins i tot es fa un petit informe. Aquesta xifra suposa un augment del 6,79 per cent respecte a l'any 2021. Seguidament, un 12,03 per cent són mediacions i suposen una disminució d'un 14,18 per cent respecte de l'any 2021 d'aquesta tipologia de casos, la qual cosa indica que, un cop passades les condicions de la pandèmia, les persones que s'adrecen a la Sindicatura ja no veuen tan necessari que intenti conciliar postures abans que es pugui o es vulgui presentar una queixa. Cal dir també que, en alguns casos, és la Sindicatura mateixa la que posa a l'abast dels implicats aquesta possibilitat. El tercer tipus de casos de 2022 han estat els registres de fets i les intervencions, amb un 10,53 per cent en el cas dels registres de fets i un 9,77 per cent en el cas de les intervencions. Aquests percentatges suposen un augment del 3,63 per cent respecte de l'any 2021 pel que fa als registres de fets i un 2,87 per cent en el cas de les intervencions. En aquesta tipologia de registres de fets, hi ha els casos o situacions en què les persones que s'adrecen a la Sindicatura volen que quedi constància de determinats fets o casos, però que o no volen cap tipus d'intervenció o, per les característiques o determinades circumstàncies, la Sindicatura

no hi pot fer res. En alguns casos, la Sindicatura recomana fer un registre de fets per tal que quedi constància del cas i de la situació a la qual fa referència la persona que s'adreça a la Sindicatura. En el cas de les queixes, aquestes han passat de l'1,38 per cent de l'any 2021 al 2,25 per cent de l'any 2022. Aquest petit augment no modifica substancialment la tendència per a altres tipologies com la mediació, la intervenció o el registre de fets a l'hora de sol·licitar l'actuació de la Sindicatura, a més de les consultes.

Els motius de consulta han estat singulars i diferenciats, però es pot afirmar que, en el cas dels alumnes, els més reiterats han estat qüestions relacionades amb l'avaluació, la redacció i el compliment de les guies docents, la revisió dels exàmens, el dret de revisió dels treballs de fi de grau i, especialment, els de fi de màster, així com el reconeixement de crèdits. En el cas del PDI, els motius de consulta han tingut a veure fonamentalment amb les relacions laborals i interpersonals, i l'assignació docent. També, amb la manera de relacionar-se amb els alumnes i els drets que els assisteixen com a professors. Pel

que fa al PAS, la petició de consell sobre la manera com resoldre conflictes laborals i interpersonals, drets laborals, etc.

El segon procediment d'actuació que ha generat més casos l'any 2022 ha estat la mediació, amb un 12,03 per cent, la qual cosa, com s'ha dit abans, ha suposat una disminució del 14,18 per cent del nombre de persones que s'han adreçat a la Sindicatura per tal que fes una de les seves funcions, mediar entre diferents persones o col·lectius. De fet, la feina de la Sindicatura és més una conciliació de diferents posicions per arribar a acords o per trobar solucions de forma conjunta i positiva per a totes les parts que el que s'entén com a mediació en sentit legal. Cal dir que, en quasi tots els casos, la tasca realitzada ha assolit els objectius esperats. En aquest sentit, cal destacar la bona disposició dels diferents estaments de la comunitat universitària. D'altra banda, el treball de mediació dut a terme per les sindicatures universitàries permet que molts dels casos presentats no acabin en una resolució en què es facin recomanacions, sinó en la resolució satisfactòria, sempre en la mesura del que és possible, per a les parts implicades, remarcant, una altra vegada, el sentit de conciliació del treball de la Sindicatura i la possibilitat de no enterbolir i sí de millorar les relacions entre els membres de la comunitat universitària.

El tercer procediment d'actuació que ha generat més casos han estat els registres de fets i les intervencions, amb un 10,53 per cent en el cas dels registres de fets i un 9,77 per cent en el cas de les intervencions, xifres que representen un augment de casos. El registre de fets suposa que la Sindicatura no duu a terme cap tipus d'actuació, ja que el que volen les persones que els presenten és deixar constància de determinats fets que els preocupen i dels quals volen deixar registre. Pel que fa a les intervencions, s'ha sol·licitat la intervenció directa de la Síndica en el 9,77 per cent dels casos. Es tracta de membres de la comunitat universitària que han sol·licitat empara davant situacions que consideraven abusives per motius diversos: laborals, de convivència o de desinformació administrativa, que els han provocat pèrdues, o qualsevol altra situació arran de l'activitat universitària.

Finalment, les queixes han augmentat un poc i aquest any 2022 han suposat un 2,25 per cent dels casos, enfront de l'1,38 per cent de l'any 2021. Com en anys anteriors, les queixes les han presentades majoritàriament els alumnes i han tingut a veure sobretot amb la redacció i el compliment de les guies docents, especialment allò que té que veure amb els sistemes d'avaluació. De cada vegada els estudiants tenen més en compte allò que figura a les guies docents. En aquest sentit, cal ser conscients i tenir ben present que les guies docents són un contracte acadèmic que han de complir ambdues parts. Per tant, la seva redacció ha de ser clara, ajustada a la memòria de

l'estudi i adequada a les competències que cal assolir, és a dir, les metodologies docents i els sistemes d'avaluació han de permetre valorar de forma adequada si han estat assolides i tenir uns resultats d'aprenentatge adequats. I també cal que es respecti el dret dels alumnes, especificat a l'Estatut de l'estudiant universitari, de conèixer des del primer moment, i fins i tot abans de la matrícula, què aprendran, com ho aprendran i com seran avaluats. En aquests casos, la Sindicatura ha sol·licitat la intervenció dels responsables acadèmics, directors de departaments, caps d'estudis, degans i vicerectors, que habitualment han resolt satisfactòriament les peticions dels interessats, la qual cosa prova tant la raó que assistia els demandants com l'esperit de col·laboració i bona disposició d'aquests responsables i l'agraïment des de la Sindicatura a les seves aportacions i suport. Cal recordar que, en aquests casos, la Sindicatura emet un informe amb les recomanacions que considera adients en cada cas.

Atès que es tracta d'un any en el qual ja no hi ha hagut restriccions degudes a la pandèmia de COVID-19, han desaparegut els casos relacionats amb la malaltia i, per tant, hem tornat a la tipologia de casos anteriors a la pandèmia. En aquest punt, cal fer palès que encara hi ha situacions en què el que ha succeït durant la pandèmia segueix tenint influència en el comportament de professors, estudiants i personal d'administració i serveis.

4. CASOS PER CENTRE

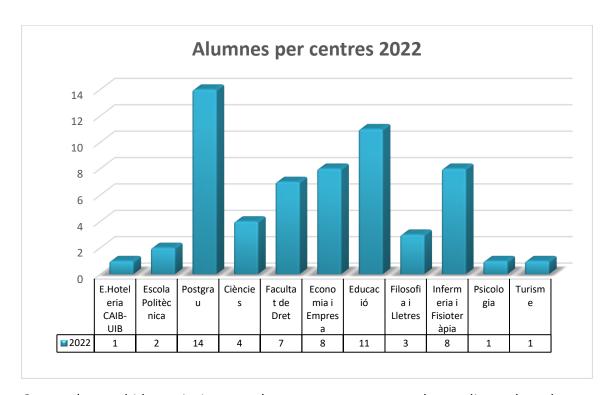
Com els anys passats, es presenta el detall estadístic dels casos presentats pels alumnes en la distribució per centres.

També com els anys passats, cal recordar que l'anàlisi de casos per centre no pretén establir cap tipus de rànquing ni comparativa entre centres, sinó que la finalitat és una altra:

- 1. En primer lloc, garantir la necessària privacitat i l'anonimat de les persones afectades pels casos (cosa que no seria possible si es desagregassin, per exemple, per departament, per grup de classe o per codi d'assignatura).
- 2. I, en segon lloc, facilitar un perfil del nivell de conflictivitat que afronten els alumnes de cada centre. D'aquesta manera, els equips dels deganats i d'escola, malgrat que en molts de casos no tinguin competència per resoldre les qüestions que plantegen els alumnes, poden tenir una informació valuosa que ha de convidar-los a reflexionar i dialogar amb els departaments i amb els responsables de qualitat de les titulacions impartides als seus centres. I sempre prenent especialment en consideració el fet que les facultats i escoles són les encarregades de l'organització acadèmica i administrativa dels alumnes i de l'entorn en el qual transcorre bona part de la seva vida universitària.

Al gràfic següent apareixen, en xifres absolutes, els casos presentats pels alumnes dels diferents centres.

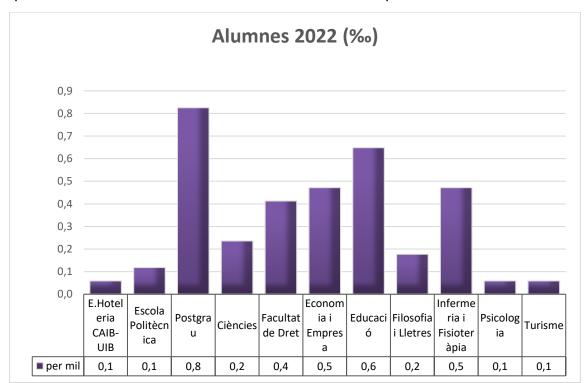

Com cada any, hi ha variacions en els casos que presenten els estudiants de cadascun dels centres. Sense ànim —com s'ha dit abans— de fer cap tipus de rànquing, el 2022 la majoria de casos (14) afecten els postgraus (CEP i EDUIB). Això suposa una disminució rellevant, ja que baixen en 28 casos respecte als de l'any 2021, que varen ser 42. Com l'any passat, la majoria són queixes referides a la matrícula, a l'accés a determinats màsters i a l'elaboració i la defensa dels TFM, així com a tràmits de doctorat, especialment a l'accés i la permanència en els estudis. En aquest punt, cal dir que la tendència en la presentació de casos per part dels estudiants de postgrau (màsters i doctorats) és mantinguda en el temps i es repeteix els diferents anys, però aquest any 2022 ha estat menor que en anys anteriors, probablement pels canvis en els terminis i els procediments administratius, així com la unificació de criteris a l'hora de defensar els TFM. Enguany, una altra vegada, per motius tècnics, no s'han pogut diferenciar els casos que pertanyen al Centre d'Estudis de Postgrau (CEP) dels de l'Escola de Doctorat de la UIB (EDUIB). De totes maneres, el que es pot dir, fent una anàlisi de tipus qualitatiu, és que la majoria de casos corresponen al CEP i estan relacionats amb les defenses dels TFM. Aquest any 2022, els postgraus ja no han copat els casos presentats a la Sindicatura, com va succeir el 2021, i els comparteixen amb els presentats pels alumnes de la Facultat d'Educació, amb 11 casos, que es troba en segon lloc, però a poca distància dels postgraus. El tercer lloc l'ocupen la Facultat d'Economia i Empresa i la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia, amb 8 casos cadascuna. En el cas de

la Facultat d'Economia i Empresa, els casos han augmentat respecte a 2021 en 2, mentre que els de la d'Infermeria i Fisioteràpia han augmentat en 5 casos més. Molt a prop d'ambdues es troba la Facultat de Dret, amb 7 casos. La resta de facultats i escoles tenen un nombre de casos baix. Tornam a tenir un cas a l'Escola d'Hoteleria, sobre la qual cal dir que, com que és una escola adscrita a la UIB, els alumnes estan sotmesos al Reglament acadèmic de la Universitat, a més de la normativa pròpia de l'Escola i són estudiants de la UIB a tots els efectes, per la qual cosa es poden adreçar a la Sindicatura, com la resta d'estudiants de la UIB.

Com és ben sabut, els valors absoluts tenen més possibilitats de ser més elevats en els centres que tenen més alumnes. Per tant, cal veure si canvia la situació si es té en compte el nombre d'alumnes de cada centre. En aquest altre gràfic, veiem els resultats quan el càlcul es fa sobre la base del nombre d'alumnes que té cada centre.

Així, observam que el centre que (per cada mil alumnes) ha contribuït de manera més evident a la generació de casos vists per la Sindicatura ha estat, l'any 2022, el Centre d'Estudis de Postgrau, seguit per la Facultat d'Educació i les facultats d'Economia i Empresa i d'Infermeria i Fisioteràpia.

Malgrat el nombre de casos presentats pels alumnes, si tenim en compte el nombre d'alumnes de cada centre, en lloc de les xifres absolutes, es pot veure que la

conflictivitat és realment baixa. Evidentment, cal tenir en compte que molts de casos no arriben a la Sindicatura.

Una de les funcions de la Sindicatura és contribuir a millorar la qualitat de la nostra universitat i dels seus ensenyaments. Això implica analitzar cada cas per conèixer més a fons què és el que no acaba de funcionar del tot en la nostra comunitat universitària. Moltes vegades són coses molt senzilles que ens permetrien aconseguir millorar substancialment assumptes que són motiu de queixa, o problemes que dificulten la convivència. L'anàlisi temàtica ens permetrà veure quins són els temes que la comunitat universitària ha viscut durant l'any 2022 com a més problemàtics, amb independència de si realment ho són o no, o si els òrgans de govern els consideren importants, però són viscuts com a tals pels membres de la comunitat universitària que s'adrecen a la Sindicatura. Tots ens poden servir per reflexionar i fer-nos actuar abans que els fets o les situacions esdevinguin més complexos i, per tant, més difícils de resoldre.

Tal com apareix en els informes d'altres anys, l'anàlisi temàtica és una mena de radiografia feta a partir de les evidències que els membres de la comunitat universitària han volgut aportar d'aquells assumptes que, al seu parer, són susceptibles de millora, que els generen greuges, que són situacions que viuen com a injustes, i per això necessiten ser convenientment atesos, explicats, escoltats i, segons les possibilitats de la Sindicatura i sobretot dels òrgans de govern, resolts.

5. CASOS I RECOMANACIONS

L'estat de salut dels drets i llibertats de la nostra universitat l'any 2022 dibuixa, a grans trets, aquest «autoretrat».

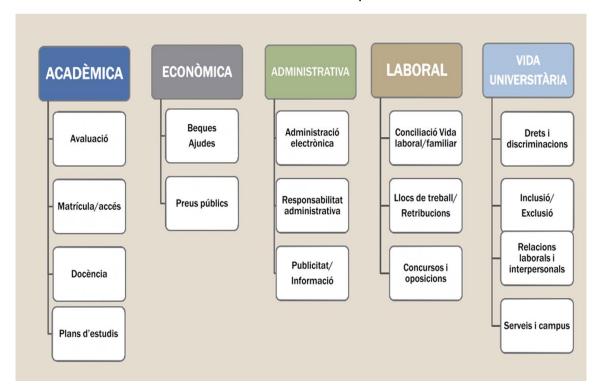
Aquí se segueix la mateixa classificació en cinc grans agrupacions temàtiques, anomenades «famílies», que ja s'ha fet servir en informes anteriors, que varen acordar els síndics i defensors del Grup G9 d'universitats, i que, amb petites variacions, és seguida per totes les universitats que pertanyen a aquest grup i també per altres de la CEDU.

Aquestes famílies temàtiques són: l'acadèmica, l'econòmica, l'administrativa, la laboral i la de vida universitària, tal com es veu a la figura següent.

Els casos de cada família s'agrupen sota els temes més freqüents. Cal recordar que la classificació temàtica ha de patir un cert grau de subjectivitat, ja que n'hi ha molts que

tenen matisos que permetrien encabir-los en més d'una d'aquestes temàtiques, però només s'inclouen en una amb la finalitat d'evitar duplicitats.

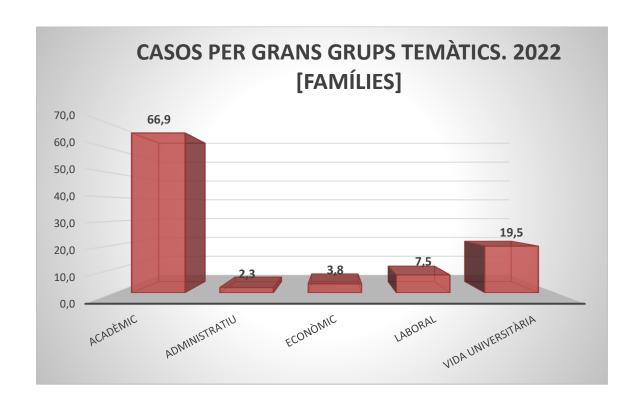
Aplicant aquest agrupament per famílies als casos de 2022, se n'extreu una primera conclusió evident. El gruix de casos de què tracta la Sindicatura té a veure amb decisions que es prenen en l'àmbit de l'ordenació acadèmica o dels professors, ja que la família acadèmica representa el 66,9 per cent del total, la qual cosa suposa la minva d'un 7,6 per cent respecte a l'any 2021 i una baixada bastant important respecte als anys anteriors.

En segon lloc d'importància, el gràfic permet identificar l'existència d'un segon grup de conflictes entorn de la vida universitària, amb un 19,5 per cent dels casos, xifra que suposa un 8,5 per cent més que l'any 2021. Això representa un augment rellevant respecte a l'any anterior. El tercer gran tema és el que fa referència a l'entorn laboral, amb un 7,5 per cent, un 0,6 per cent més que a l'any 2021, seguint amb la tendència a l'alça d'anys anteriors.

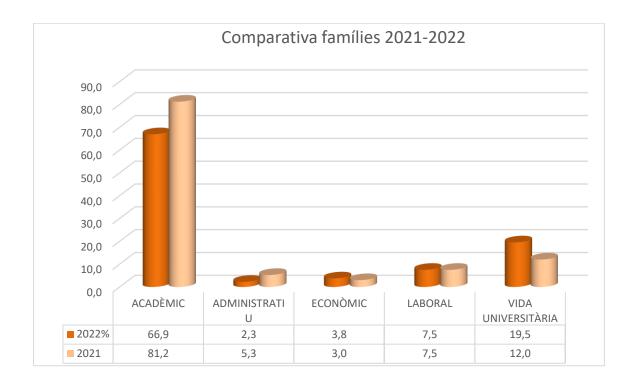
Sense fer una anàlisi exhaustiva de la distribució estadística de les temàtiques, cal detenir-nos breument i observar els trets més rellevants de l'any 2022 en comparació amb les dades de 2021.

A grans trets, es pot veure clarament que hi ha diferències en la distribució percentual de les famílies el 2021 i el 2021. Continua destacant el pes de la família acadèmica en primer lloc, malgrat que ha minvat un 14,3 per cent respecte de l'any 2021 i, en segon lloc, la que fa referència a la vida universitària, que ha augmentat un 7,5 per cent respecte de l'any 2021. D'altra banda, es manté el percentatge de casos de la família laboral, que segueix ocupant el tercer lloc, com a l'any 2021. La família administrativa disminueix un 3 per cent, mentre que la família econòmica augmenta un 0,8 per cent respecte a l'any anterior.

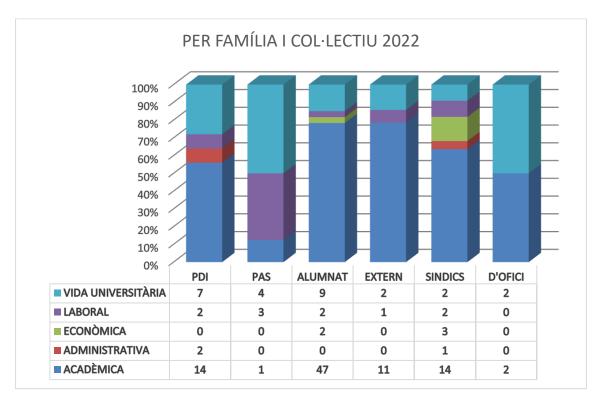

A més del que s'ha dit abans, cal destacar que, en la família acadèmica, els alumnes, amb 47 casos, el PDI i els síndics, amb 14 cadascun, són els majoritaris a l'hora d'adreçar-se a la Sindicatura. En aquest sentit, cal fer referència al canvi produït arran de la fi de la situació pandèmica, que ha fet que el nombre de casos hagi disminuït respecte a 2021. També cal destacar els 2 casos que la Sindicatura ha activat d'ofici. D'altra banda, cal dir també que hi ha 11 casos presentats per persones externes a la Universitat, xifra que suposa un augment de 6 casos, però estan relacionats amb processos de la família acadèmica, com ara la PBAU o els trasllats d'altres universitats que duu a terme la UIB. Pel que fa a la família de vida universitària, el gruix de casos (9) l'han presentat els estudiants; 7, el PDI, 4 el PAS i la resta són 2 casos d'ofici de la Sindicatura, 2 d'externs i 2 d'altres síndics. En la temàtica laboral, el PAS n'ha presentat 3, el PDI, 2, els síndics, 2, i 1 cas l'han presentat persones externes, relacionat amb resultats de processos de contractació. Cal tenir en compte que, dels casos presentats en aquesta família, n'hi ha bastants que són col·lectius. Aquest any 2022 només s'han registrat 3 casos de la família administrativa, això ha suposat una disminució de 4 casos i hem tornat a la tendència descendent dels anys anteriors a 2021, en què varen augmentar. En el cas de la família econòmica, s'ha mantingut el nombre de casos, malgrat que hi ha hagut un cas més respecte a l'any 2021 i ha seguit la tendència d'anys

anteriors, la qual cosa pot estar relacionada amb la possibilitat de tenir més accés a ajudes o a més informació sobre les ajudes.

En aquest apartat de l'informe, es consideraran resumidament els casos de cadascuna de les famílies temàtiques. Els casos es poden consultar a l'annex d'aquest informe. Malgrat això, en alguns dels epígrafs que venen a continuació, s'esmenten casos i recomanacions, sempre mantenint l'anonimat, com és preceptiu per a la Sindicatura.

5.1. Casos i recomanacions de la família acadèmica

Casos i recomanacions

Cal començar per la família acadèmica, que, recordem-ho, ha representat el 66,5 per cent dels casos tractats per la Sindicatura l'any 2022. En aquest grup, hi ha hagut un canvi respecte a l'any 2021, ja que els casos referits a la docència han augmentat i són significativament més nombrosos que els casos de postgrau/doctorat/formació contínua. Ha estat la temàtica que ha motivat una quantitat més elevada de consultes, intervencions i queixes. Malgrat això, l'avaluació acadèmica ha continuat tenint un pes important, amb 19 casos registrats, així com els casos relacionats amb l'aplicació de la normativa. Cal destacar l'important minva de casos referits a postgrau, doctorat i formació contínua.

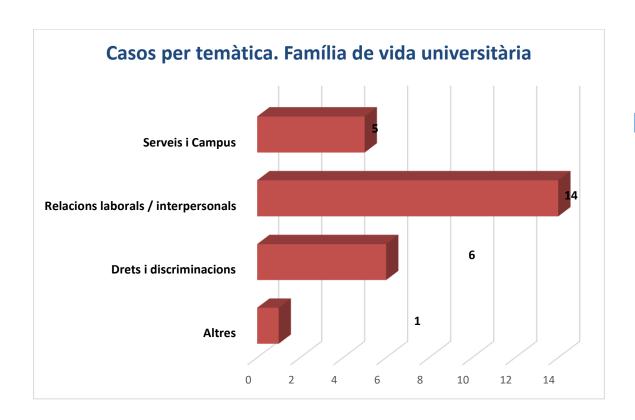
En el cas del postgrau/doctorat/formació contínua, la majoria dels casos, com l'any 2021, fan referència a problemes de permanència, matrícula i especialment els TFM.

La resta de casos es reparteixen en una temàtica variada, que té a veure amb qüestions docents que no són d'avaluació, de docència o de normativa. En aquest darrer cas, habitualment, són consultes relacionades amb la seva aplicació i interpretació. La família acadèmica inclou també casos sobre reconeixement de crèdits i problemes amb la matrícula per causes diverses. El 2022 els casos referits a reconeixement de crèdits han baixat; aquesta continua sent una temàtica que planteja problemes al llarg dels cursos, però sembla que cada vegada els criteris i l'aplicació d'aquests són més clars.

En general, molts dels casos, malgrat que facin referència directa a l'avaluació o a altres aspectes, estan directament relacionats amb les guies docents, els seus continguts i, sobretot, el seu compliment. Per tant, una de les recomanacions que cal seguir fent és que les facultats i escoles revisin les guies docents i en tinguin cura, especialment pel que fa als criteris i procediments d'avaluació, el seu ajust a la normativa i a les memòries verificades, així com el compliment per part dels professors dels criteris d'avaluació que hi figuren. Cal tenir ben present que la guia docent d'una assignatura, com ja s'ha dit en aquesta memòria i en anys anteriors, és un contracte acadèmic i, per tant, d'obligat compliment per a ambdues parts: professors i alumnes.

5.2. Casos i recomanacions de la família de vida universitària

El 2022, al segon lloc se situen els casos que s'agrupen sota l'epígraf de la família de vida universitària, que han estat 26, 10 més que el 2021. El 2022, respecte de 2021, els temes que s'hi inclouen estan més diversificats i se centren majoritàriament en les relacions laborals/interpersonals. Aquest 2022, les relacions interpersonals han suposat el 53,8 per cent dels casos de la família de vida universitària.

Malgrat que el nombre de casos ha augmentat i la seva distribució és diferent de la de l'any 2021, les relacions personals dificultoses s'han constatat tant entre els professors com entre el personal d'administració i serveis, en àmbits en què la convivència és ineludible, com ara els grups de recerca i departaments i els serveis administratius. Però també entre els alumnes, amb 9 dels 26 casos presentats, seguint la tendència que va començar l'any 2017.

En general, aquestes situacions de conflicte augmenten o minven segons els anys, però l'estabilitat laboral mateixa dels afectats, especialment del PDI que no pot demanar trasllat, fa que apareguin periòdicament, i no s'hi pot fer gaire cosa més que apel·lar a la sensatesa i intentar arribar a acords que facin possible la convivència.

El més preocupant, però, és que es detecten situacions d'aquest tipus entre els alumnes i altres alumnes i entre els alumnes i professors o personal d'administració i serveis. Això ja va aparèixer l'any 2017 i ha continuat el 2018, el 2019, el 2020, el 2021 i també aquest 2022, com s'ha dit al paràgraf anterior. En aquest sentit, cal seguir estant molt atents a aquestes situacions i adoptar mesures preventives per evitar-ne més casos, mitjançant normativa pròpia o impulsant la revisió i modificació de les lleis que regulen el règim disciplinari de les universitats. En ambos casos, s'haurà de veure i seguir l'impacte que tindrà la nova Llei de convivència aprovada fa alguns mesos i que ja ha tingut el seu desenvolupament normatiu a la UIB, en el qual ha participat la Sindicatura com a consultor.

5.3. Casos i recomanacions de la família laboral

Aquest any 2022 la família laboral torna a ocupar el tercer lloc i manté el nombre de casos de 2021, 10. Aquesta família ha variat lleugerament respecte a l'any 2021, ja que ha variat la distribució dels casos i es troba més diversificada que el 2021. De fet, el

nombre de casos referits a concursos/oposicions són 3, 2 menys que l'any 2021, pel que fa a llocs de treball/retribucions, ha augmentat en 1 cas i n'hi ha 5, i només 1 sobre conciliació de vida familiar/laboral i altres.

En aquesta temàtica s'inclouen les qüestions relacionades amb la precarietat dels contractes laborals, especialment els de les persones contractades a càrrec del capítol VI, tant PAS com PDI, així com la seva inestabilitat, amb renovacions de contractes de curta durada que generen una incertesa constant. També les qüestions referides a l'accés del personal, tant PAS com PDI, a places de la UIB.

En aquest darrer cas, s'han registrat també consultes, queixes i registres de fets en relació amb els processos de selecció de personal, tant pel que fa als concursos de promoció interna i concurs lliure pel que fa al PAS com a altres concursos de professors contractats laborals, com en anys anteriors.

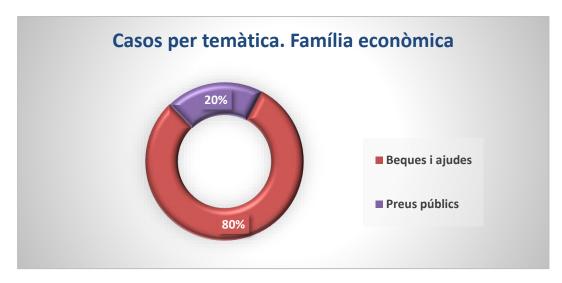
5.4. Casos i recomanacions de la família administrativa

Mentre que en el 2021 es varen registrat 7 casos de la família administrativa, aquest any 2022 només se n'han registrat 3. Això suposa una disminució significativa del nombre de casos. A més a més, també hi ha diferències respecte de 2021: els casos es reparteixen només entre reclamacions i recursos, normativa i altres, i els han presentat PDI (2 casos) i síndics (1 cas). Això ha suposat una disminució de la varietat de temàtiques respecte a 2021.

5.5. Casos i recomanacions de la família econòmica

Els casos que pertanyen a la família econòmica han estat 5, un més que l'any 2021. Majoritàriament fan referència a les beques i ajudes, i la resta, a preus públics. Els han presentat els alumnes (2) i els síndics (3).

6. REFLEXIONS FINALS

Com cada any, aquest informe només vol ser un punt de partida per debatre sobre la situació de la nostra universitat. Una situació vista des de la perspectiva del que es pot percebre a partir de les persones de la comunitat universitària, altres síndics i defensors, i algunes persones externes que s'adrecen a la Sindicatura de Greuges. De fet, els membres de la UIB que s'hi adrecen en són una petita part, però ens permeten poder tenir indicadors valuosos tant de la situació universitària com dels col·lectius que en formen part. Cal dir que aquest any 2022 ha tingut unes característiques pròpies i especials pel que fa al dia a dia de la Universitat que han afectat tots els col·lectius, en part, pel final de la pandèmia de COVID-19. Això ha tingut un seguit de conseqüències de les quals encara no som totalment conscients i que han modificat i, segurament, modificaran les formes d'actuar i d'entendre la docència i la recerca a mitjà i llarg termini.

Per tant, enguany, com l'any 2021 i tots els anteriors, tenim el desig i l'esperança que aquest informe sigui un element de debat i un punt de partida per poder tenir una visió

global de la nostra universitat, a partir de la qual es pugui contribuir a millorar-la en la mesura del que sigui possible, ja que la Sindicatura, independentment de qui en sigui el titular, és un fil continu al llarg del temps i té una manera de fer feina pròpia i alhora compartida per tothom que hi pertany.

Així, i a manera de conclusions:

Cal destacar la continuïtat en la tasca de la Sindicatura de Greuges, tant pel que fa a l'atenció a tots els estaments que formen la comunitat universitària com al vessant institucional i de col·laboració amb els defensors d'altres indrets. Això, el 2022, tal com s'ha dit anteriorment, s'ha manifestat en la participació en les diferents xarxes en què es participa de forma activa.

El nombre de casos disminueix respecte a l'any 2021, però es mantenen a un nivell semblant al d'anys anteriors. La majoria dels casos es concentren durant els períodes d'avaluació complementària i extraordinària, però hi ha diferències en la distribució respecte a 2021: els casos s'han concentrat especialment als mesos de juny i juliol, a diferència de l'any 2021, quan es concentraven als mesos de gener i febrer. D'altra banda, augmenten els casos als mesos de setembre, octubre i novembre respecte a 2021; casos que fan referència a matrícula i reconeixement de crèdits.

El gruix dels casos presentats pertany a la família acadèmica i els temes relacionats amb les guies docents i el seu compliment, especialment el que fa referència als sistemes d'avaluació. Com s'ha repetit al llarg dels anys, les guies docents i el seu compliment, els sistemes d'avaluació, així com l'aplicació de la normativa (incloses les modificacions introduïdes), es troben en el nucli dels casos presentats. Una altra vegada, cal tornar a recordar el que ja s'ha dit en apartats anteriors d'aquest informe i en altres informes: una de les recomanacions que cal fer és que les facultats i escoles revisin les guies docents i en tinguin cura, especialment quant als criteris i procediments d'avaluació i el seu ajust a la normativa, i al compliment per part dels professors dels criteris d'avaluació que hi figuren. Cal tenir ben present que la guia docent d'una assignatura, com ja s'ha dit en aquesta memòria, és un contracte acadèmic i, per tant, d'obligat compliment per a ambdues parts: professors i alumnes. Que els alumnes tenen dret a conèixer com seran avaluats abans de la matrícula i, en qualsevol cas, a l'inici de les assignatures. Que els possibles canvis, especialment dels criteris d'avaluació, han de ser publicats en un lloc al qual tinguin accés tots els estudiants afectats, com per exemple, l'aula digital de l'assignatura.

Ha seguit augmentant la taxa de freqüentació del PDI pel que fa a la família acadèmica. Això suposa el manteniment d'una tendència que va començar l'any 2019. També cal

dir que ha augmentat el nombre d'estudiants que han presentat casos de la família acadèmica.

Aquest any 2022 hi ha hagut una disminució important, a la família acadèmica, dels casos relacionats amb els postgraus, els doctorats i la formació contínua, que tenen a veure amb la informació i els criteris de permanència, tant pel que fa als màsters com als doctorats. En el cas dels màsters, els casos se centren, especialment, en els TFM i la seva avaluació. El fet que el TFM sigui una assignatura que s'avalua amb un tribunal i amb defensa pública produeix una casuística especial i, si no es tenen criteris clars a l'hora de fer la defensa i l'avaluació, com ara les rúbriques, es donen situacions complexes que afecten no només els estudiants sinó també els professors implicats en el desenvolupament i avaluació del treball (tutors, tribunals...). A més a més, això es pot estendre als TFG, ja que el nou RD822/2021 en regula el tipus d'avaluació, tal com s'avaluen els TFM.

A la família de vida universitària, les relacions interpersonals, especialment en els col·lectius del PDI i del PAS, han continuat sent un focus de malestar important. Són temes complexos que haurien de fer-nos reflexionar a tots per fer passes per solucionar-los. Però també, i continuant la tendència que arrencà l'any 2017, han estat font de malestar els conflictes entre alumnes i ha augmentat el nombre de casos presentats per aquest col·lectiu, així com els casos entre alumnes, professors i personal d'administració i serveis. Una vegada més, cal dir que són temes complexos que ens haurien de fer reflexionar a tots per intentar solucionar-los des del principi i no esperar que les situacions es deteriorin tant que sigui molt difícil reconduir-les. No per més repetit és menys necessari. La convivència és fonamental per al bon funcionament d'una institució com la universitat.

Com podem comprovar any rere any, és evident que queden moltes coses per fer i que resten assumptes pendents, com és continuar la definició i la normativa que permeti als professors i alumnes mantenir una relació que preservi el respecte mutu. Cal continuar treballant envers la igualtat, la conciliació de la vida laboral, professional i familiar del PDI i del PAS, però també la conciliació de la vida personal, laboral i familiar dels alumnes que cursen estudis tant de grau com de postgrau, inclòs el doctorat, a la UIB.

Com s'ha dit altres vegades, s'ha fet molt de camí per millorar la nostra universitat, però en queda molt per recórrer i per això hi és la Sindicatura de Greuges.

En aquest punt, em permetreu reproduir els paràgrafs finals de la ponència «Condiciones del Defensor Universitario» del Defensor del Poble, doctor Ángel

Gabilondo, a la darrera trobada de sindicatures universitàries a Santiago de Compostel·la, que ha estat publicada al número 7 de la *Revista Rued*@ i de la qual s'inclou l'enllaç en aquesta memòria, com a cloenda i com a punt de reflexió per a tota la comunitat universitària:

«El anterior defensor de la comunidad universitaria de la Autónoma de Madrid, el profesor Rafael Mata, se despidió subrayando la necesidad de que los defensores fueran magnánimos, como máxima expresión de sus cualidades. Lo comparto. No tanto como para hurtar a los rectores ese apelativo y hablar de "defensor magnífico" o "defensora magnífica", pero sí para subrayar un imprescindible encuentro en sus condiciones. Tal vez el rector ha de impregnar su valía en toda la comunidad, haciéndola llegar incluso hasta donde, en los márgenes, los problemas se hacen acuciantes. El rector no sobrevuela la comunidad universitaria, forma parte de ella y la configura y la conforma, en su conformación, y siendo elegido. Y eso alcanza a toda la comunidad. Sin esa magnificencia, el peligro de un defensor es llegar a ser un funcionario de los asuntos complicados o que han llegado a serlo, o a enquistarse, lejos de lo que supone el carácter ejemplar de la Universidad, que no ha de caracterizarse tanto por carecer de problemas o de conflictos, sino por su modo de afrontarlos y, en su caso, de resolverlos.

»Grandeza de espíritu y generosidad, noble temperamento, incluso grandeza de alma. Evidentemente no hay sexenios para eso, como no hay manual de instrucciones para encontrar tesoros. De acuerdo, sin docencia e investigación, sin innovación y transferencia, sin implicación social, no hay propiamente Universidad. Pero sin grandeza de espíritu no hay ni defensor, ni rector, aunque trienios, quinquenios y sexenios dancen emocionados en su currículum.»

Palma, 7 de febrer de 2023

La Síndica de Greuges,

M. Antònia Manassero